

Hur vi arbetar för att minska risken för lövhalka

Spårhalka, även kallad lövhalka, är ett årligt återkommande problem som främst uppstår mellan vecka 36 och 46. När löven faller ner på rälsen krossas de av tåghjulen och bildar en hal, svart sörja som försämrar friktionen kraftigt.

Spårhalka är en utmaning som vi bäst hanterar tillsammans.

Hösten är en årstid som präglas av svalare temperaturer, kortare dagar och färgsprakande natur. Löv skiftar i gult, orange och rött innan de faller till marken. Samtidigt förbereder sig många djur för vintern och fåglarna börjar sin resa mot varmare breddgrader. För många människor är hösten en tid för naturpromenader, svamp- och bärplockning, eller för att njuta av de vackra färgerna inomhus med en bok eller film medan regnet smattrar mot fönstren.

Men för oss som arbetar med järnvägstrafik innebär hösten också en utmaning. Kombinationen av fallande löv, fukt och sjunkande temperaturer kan orsaka allvarliga störningar. Spårhalka är en av de mest besvärliga typerna av halka på järnväg, eftersom tåghjulens kontaktyta mot rälsen är mycket liten – ungefär som ett mynt – vilket redan från början innebär låg friktion. När löven krossas frigörs ämnen som kemiskt reagerar med rälsens ytskikt och skapar en hal biologisk beläggning som gör det svårt att både bromsa och accelerera. Detta kan dessutom leda till hjulskador om hjulen börjar glida.

För att förebygga och minska dessa störningar krävs ett gemensamt ansvarstagande där alla bidrar utifrån sin roll.

Kombinationen av fallande löv, fukt och sjunkande temperaturer kan orsaka allvarliga störningar.

Trafikverket

Trafikverket arbetar förebyggande med att bekämpa spårhalka genom att applicera ett friktionsmedel på utsatta sträckor. Medlet består av en vattengel blandad med sand och stålkulor, och sprids ut enligt ett planerat schema – antingen maskinellt eller manuellt. Behandling sker främst under kvällar och nätter, och frekvensen anpassas efter trafikmängd och säsong. Utöver de planerade insatserna kan flera metoder kombineras för att snabbt åtgärda akuta halkproblem.

Lokförare

Har ditt tåg sandningsutrustning, använd den där du upplever halka – det gynnar både dig själv och kollegor. Utnyttja din kunskap om banan, särskilt när det gäller lutningar och särskilt utsatta områden. Kontakta trafikledare eller tågklarerare för aktuell information om din sträcka. Anpassa också din körstil och tågvtikt efter rådande väderförhållanden – undvik kraftiga inbromsningar och accelerationer, då dessa ökar risken för halka.

Ombordpersonal och resenärer

Vid förseningar och störningar är det viktigt att resenärerna får korrekt och saklig information om läget och orsaken till problemen. Förklara att vi arbetar tillsammans för att minimera störningarna. Rapportera in halkincidenter så exakt som möjligt till trafikledningen, gärna med hjälp av stolpnummer, kilometerangivelser eller andra kännetecken. På så sätt kan andra lokförare varnas, och Trafikverket kan förstärka sina insatser på rätt plats.

Verkstadspersonal

Vid rapport om spårhalka – vidarebefordra informationen så detaljerat som möjligt till trafikledningen. Märk gärna ut platsen med stolpnummer, kilometerangivelser eller andra identifierande punkter. Kontrollera att tåg hjulen är i gott skick och har rätt profil – slitna eller skadade hjul ökar risken för halka. Se till att sandningsutrustningen fungerar och är påfylld, så att lokförarna kan använda den vid behov.

Samverkan är avgörande

Spårhalka är en utmaning som vi bäst hanterar tillsammans. Genom att alla – från Trafikverket till lokförare, verkstadspersonal och ombordpersonal – gör sin del, kan vi minska risken för störningar och öka säkerheten under höstens mest kritiska veckor.

För mer information kontakta
Bakerson Aram, UHjnk
aram.bakerson@Trafikverket.se
010 123 45 31